

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

Cap. XIV. Laudem virtutis in actione consistere: Actus diversarum
virtutum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

cordis mei, & in tantum crescat incendium, ut non solum sacrificium, sed & ipsum altare comburat, & consumat.

3. Nihil melærificet, Domine Jesu Christe, nisi tu: nihil me contristet, nisi culpa mea, & offensio tuæ Majestatis.

4. Tu es unicum desiderium meum, æterna Sapientia, tu thesaurus quem quæro, tu beatus ad quam suspiro.

5. Quam pulcher es, dilecte mi, quam speciosus in deliciis tuis! Utinam potentissimus amor tuus omnem extraneum amorem in me occidat. Quidquid video, quidquid audio, quidquid sentio; tu solus intres, & possideas cor meum.

6. O Amor potentissime, qui lutum transfiguratur in Deum, transforma me totum in te. Nimis saxum est cor meum, nisi molliatur sanguine tuo: nimis distractum est, nisi colligatur in latere tuo.

7. O æterna veritas, & vera charitas, & chara æternitas. Tu es Deus meus, ad te suspiro die ac nocte. Te amo, te diligo & magis amare desidero: percussisti enim cor meum verbo tuo, ut amarem te.

8. Quid amore dulcius? quid securius? quid suavius? Quare sagittis ejus non est tranfixum cor meum? Ergo ne amor tuus circumdat me undique, & nescio quid sit amor? cur sic maneo insensibilis? cur me magis attraxit creatura, quam creator?

9. Venerabilissime Jesu, vita mea perennis, per quam vivo, & sine qua morior, vita dulcis, & amabilis; concede ut tibi jungar, te complectar, & suavi charitate soporatus in te obdormiam.

10. Quando te videbo, dulcissime Deus? quando transibo in admirabilem domum tuam? quando apparebo ante faciem tuam? quando videbo te in terrâ viventium? In istâ enim terrâ iumentorum mortalibus oculis videri non potes, sed in regione Angelorum videbimus te, sicuti es.

C A P I T U L U M XIV.

Laudem virtutis in actione consistere. Actus diversarum virtutum.

NOrunt omnes, qui vel primis Philosophiæ rudimentis imbuti sunt, omnem vim, & laudem virtutis in actione sitam esse. Habitus enim virtutum, sive à Deo infundantur, sive acquirantur à nobis, datâ opportunitate in opus

exire debent: & hoc est primum eorum munus, bonæ actionis principium, & fontem esse; & potentiam, quam imbuunt, disponere ad hoc, ut certius, & facilius operetur. Causa exigui profectus in vitâ spirituali, non defectus cognitionis aut desiderii, sed defectus executionis esse solet. Aliud est scire multas divitias, aliud possidere: nec notitia divitem facit, sed possessio. Actiones autem, quibus unaquæque virtus aut generatur, aut crescit, duplices sunt: internæ, & externæ. De externis non est hic differendi locus, nec earum usus semper occurrit. Internæ perfectiores sunt, solaque mente & voluntate perficiuntur, & ideo his incumbere possumus omni loco, omni tempore, & in qualibet occasione. Sunt qui unam virtutem singulis mensibus seligunt, cui ex professo incumbant, instituto eâ de re examine particulari, quæ res necessaria omnino est proficere in studio perfectionis desiderantibus, ut fusius explicavi in meo Horologio christiænæ diæ. (a) Scripsit etiam de virtutis actionibus luculentissimum tractatum ex Scripturis & Patribus Bernardinus Rossignolius, quem Lectori meo enixè commendo. Ego interim in exemplum actus subjicio præcipuarum virtutum per breves Aspiraciones ferventissimè eliciendos: qui modus servari quoque potest in reliquarum actibus, ad usum & praxim quotidianam describendis.

A C T U S F I D E I.

1. **A**Uctor fidei, Jesu Christe, firmissimè credo vera esse omnia, quæ te revelante credit, & docet sancta mater Ecclesia, & pro hac assertione & veritate millies mori paratus sum.

2. Auge in me fidem à te semel infusam, vitamque fidei consonam concede, ut, quod mente credo, moribus exprimam.

3. Testimonia tua, Domine, credibilia facta sunt nimis, utinam secundum ea semper vixissem.

4. Verissima sunt omnia, quæ in sacris libris, & Apostolicis traditionibus, ac decretis Ecclesiæ continentur: pro quâ veritate tuendâ vitam meam libentissimè offero.

5. Omnino verum est, te Deum meum unum esse in substantiâ, & Trinitatem in personis: quod ego per medios gladios, & ignes profitebor.

6. Utinam fides tua integra semper, & sincera

(a) In meo Horologio Christiana diæ sectione 2. 27. & sect. 3. 2.

cera confervetur, qualem tu Domine, tradidisti, qualem Apostoli prædicaverunt.

7. Credo tibi, ô summa veritas, & quia fides sine operibus mortua est, da mihi, ut fidem meam patientiâ & charitate, aliisque virtutibus vivam esse demonstrarem.

8. Gratiâ ago tibi, Domine, quod mihi fidem dederis, quâ te cognoscerem, quod me Christianum feceris, & Catholicæ Ecclesiæ membrum. In hac fide vixi, in eadem mori volo, atque utinam pro eadem.

9. Credo te Deum ingenitum, Filium unigenitum, Spiritum Sanctum ab utroque procedentem. O credam, & fruar semper, quia tu Deus meus es, principium meum, & finis ultimus, & mea æterna beatitudo.

10. Credo te Dei Filium pro meâ salute carnem humanam induisse. Credo te passum pro me, & mortuum in cruce. Credo te Deum, & hominem in sacramento mirabiliter existere. Credo hæc omnia, & alia, quæ de te docet Ecclesia, & credens adoro, & amo te.

11. Revela, Domine, oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tuâ. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua: semper mel ori meo.

12. O si fidem possem annunciare in universo mundo, & omnes infideles ad Deum convertere! quam libenter id facerem, etsi propterea omnia tormenta sustinere deberem.

13. Utinam possem, Deus meus, omnium infidelium intellectibus in te credere, omnium affectu te amare, omnium viribus tibi servire!

14. Discedite à me omnes pessimi hæretici, filii diaboli, & pestes animarum: vos detestor, & abominor, & cum Ecclesia Dei anathematizo.

15. Quæcumque docet fides, ad eam firmiter credo, ac si oculis ea viderem. Adauge, Domine, & confirma fidem meam: hæc enim duce securus ibo ad tribunal tuum, quæcumque horâ me vocaveris, quia credo & spero videre bona tua in terrâ viventium.

ACTUS SPEI.

1. **C**lementissime Deus, tametsi multa & gravissima peccata commiserim, spero tamen ex tuâ misericordiâ, & ex bonis operibus gratiæ tuæ adjutorio præstitis me gloriâ sempiternâ fruiturum.

2. Et si reus essem omnium peccatorum mundi, tamen in te sperabo, major est enim misericordia tua, quam iniquitas mea.

3. Gaudeo Domine, nihil in me esse, in quo confidere possim: lætor quod nullibi spes mea consistere queat, nisi in te, qui solus es refugium meum, & firmamentum meum.

4. Dixisti, Domine, & ita est: Sine me nihil potestis facere: quid ergo residui habeo, nisi ut oculos ad te dirigam, & tu, ô bonitas, adjuves me?

5. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus. Tanquam prodigium factus sum multis, & tu adjutor fortis.

6. Ad te confugio, Domine, ut per patientiam, & consolationem scripturarum spem habeam, & in te sperans non confundar.

7. Omnis spes mea, optime Jesu, & totius fiducia certitudo in pretioso sanguine tuo mihi est. In ipso respiro, & in ipso confusus ad te pervenire desidero, non habens meam justitiam, sed eam, quæ est ex te.

8. Quidquid asperum & molestum mihi evenire permiserit divina providentia tua, benignissime pater, semper in te sperabo: certus enim sum, quia si in inferno demersus fuero, inde me liberabis.

9. Magna valde est misericordia tua, Domine, & in eâ solâ posita est tota spes, & consolatio mea.

10. Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te: custodi me ut pupillam oculi, sub umbrâ alarum tuarum protege me.

11. Bonum est confidere in Domino, quàm confidere in homine: bonum est sperare in Domino, quàm sperare in principibus.

12. Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te. In te eripiar à tentatione, & in Deo meo transgrediar murum.

13. Toto corde firmissimè spero, omnipotens Deus, me posse à te omnia obtinere, quæ mihi necessaria sunt ad salutem: & quia Filius tuus, Redemptor meus, omnia bona mihi promeruit, tantam in ejus meritis fiduciam habeo, ac si bonum, quod desidero, jam tenerem, & possiderem.

14. Ego autem in te speravi, Domine: dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

15. O si citò adveniret regnum tuum, summum bonum meum, regnum quod spero, quod expecto, quod toto corde concupisco! Utinam citò adveniat, quia regnum omnium sæculorum est, plena possessio totius felicitatis.

Actus Charitatis erga Deum.

1. **O**ro te, dulcissime Deus, ut cordis mei principatum geras. Absit a me, optatissimum bonum meum, ut aliquid mem præter te.
2. Ure me incendio decoris tui, speciosissime princeps cordis mei: sacrificio tibi omnia viscera mea, & præcordia mea.
3. Vive, potentissime Imperator, cordis mei, & dominare, sicut decet te. O quam mihi placet; ut regnes in æternum & ultra.
4. Utinam tot millia cordium quot tibi placuerunt, vel placere possint, ipse possiderem, ut te perfectissime amarem.
5. Utinam subdere tibi possem, amabilissime Domine, omnia colla filiorum Adæ, ut te solum requirerent, & amarent.
6. O vince amor meus, & serena lux oculorum meorum, omnia mihi sordeant, & vilescant præter te.
7. O amabile principium meum, & tota sufficientia mea, nihil volo, nihil cupio præter te.
8. O quantum gaudeo quod Deus sis, summè bonus & perfectus, immensus, infinitus, iustissimus, sapientissimus, omnipotens, & incomprehensibilis! Amo te purè propter te ipsum, & gaudeo de bonis tuis ob hanc solam causam, quia bona tua sunt.
9. Ad te summum bonum toto cordis affectu feror, in immensâ bonitate tuâ exulto: gaudeo, quod omnes Angeli & Sancti adorent & laudent te.
10. Utinam possem amare te, quantum amabilis es! sed quia hoc excedit vires omnium creaturarum, utinam saltem amem te, quantum possum, quantum debeo.
11. Reple, Deus meus, animam meam amore tuo, ut amore totus ardeam, & amore aestuans amore moriar.
12. Quam poenitet me, quod alia extrâ te dilexi. Utinam possem transactos annos revocare, & amoris tui actibus replere!
13. O dulcissima vita animæ meæ, utinam deficiat in te cor meum. Quid enim mihi est in cælo, & à te quid volui super terram?
14. Unam petii à te, Domine, hanc requiram, ut inhabitem in domo tuâ omnibus diebus vitæ meæ.
15. Utinam ultimus halitus, quo animam efflato, halitus amoris sit, Moriar amore tuo,

Deus meus, & quia vitam ab amore non inchoavi, da mihi vitam amando finire. Ultimus vitæ actus sit amare.

Actus Charitatis erga Proximum.

1. **I**nfere, Domine, pectoribus nostris tuæ dilectionis affectum, ut diligamus nos invicem, sicut tu diligis nos, & alter alterius onera portemus.
2. Da mihi, Domine, non diligere verbo, neque linguâ, sed opere & veritate, ut, quæcumque volo ut faciant mihi homines, id faciam illis.
3. Doleo, Deus meus, quod ea hætenus non præstiti in obsequium proximi mei, quæ tuo auxilio adjutus poteram.
4. Detestor quidquid injuriæ & offensæ olim paravi verbo, opere, & cogitatione in proximum meum, paratus singulis satisfacere, si quid alicui debeo. Inspira tu Deus, ut sciam, & da, ut faciam.
5. Amator hominum Deus, oro te pro omnibus, qui persequuntur, & calumniantur me; & qui me quovis modo offenderunt. Da illis salutem mentis, & corporis.
6. Utinam, clementissime Deus, omnes peccatores respiciant, & convertantur ad te.
7. Obsecro, Domine, ut omnes, qui oppugnant Ecclesiam tuam, dexteræ tuæ potentia conterantur, & agnoscant veritatem.
8. Propono, Domine, omnes injurias & offensas, te adjuvante, æquo animo tolerare: nec ullum unquam hominem, quantumvis mihi infestum, odio habebō.
9. O si possem pro fratribus meis, iis præsertim, qui me aliquâ injuriâ, aut molestiâ affecerunt, sanguinem fundere, quam libenter id facerem. Confirma, Domine, in me hanc voluntatem.
10. Fac obsecro, Deus meus, per viscera misericordiæ tuæ, ut omnes ad te convertantur, qui rebus terrenis adhærent, & quos voluptas carnis illexit.
11. O si ego possem omnes peccatores ab erroribus vitæ suæ convertere, etiam cum vitæ dispendio id præstarem.
12. Utinam totus mundus in te crederet, & te cognosceret. Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes. Omnis terra adoret te, & psallat tibi.
13. Diligo te, Domine, toto corde, & proximum in te, & propter te.
14. De bonis omnium fratrum meorum gaudeo

deo, & de malis doleo, ac si mea forent: & mala quidem ab omnibus avertere efficaciter vellem, si possem, bona vero multiplicare.

15. Libenter, si possem, omnium indigentium necessitatibus subvenirem, esurientibus cibum, sitientibus potum darem; reliqua item opera misericordiae spiritualia & corporalia exercerem.

Actus Patientiae.

1. **S**i oportuit te, Christe, pati, & ita intrare in gloriam tuam, quo pacto ego in illam intrabo, nisi via regiae Sanctae Crucis.

2. Cognovi, Domine, quia aequitas judicium tua, & in veritate tua humiliasti me.

3. Opto potius cunctos inferni cruciatus tolerare, quam tuam justitiam violare.

4. Iram tuam, Domine, portabo, quoniam peccavi tibi. Quod si bona suscepi de manu tua, quare mala non sustinebo?

5. In omni adversitate te, bone Jesu, recogitabo, quia talem pro me sustinuisti adversus temetipsum contradictionem.

6. Utinam dignus sim gaudenter cum Apostolis tuis contumeliam, pauperiem, & quidquid volueris, pati pro nomine tuo.

7. Quidquid laboris mihi unquam acciderit, id propter te, Domine, patienter feram. Si tentationibus exercear; si inceror importunus ingruat, si morbi, si dolores, si quavis tormenta contingant, omnia te juvante fortiter tolerabo.

8. Absit a me, Domine, ut animum despondeam a christianam perfectionem comparanda: omnes enim difficultates, te duce, superabo, & in Deo meo transgrediar murum.

9. Absit a me, ut amore vitae, vel timore mortis a virtutis proposito desistam. Et si me oporteret universis mundi miseriis, & calamitatibus obrui, nunquam a te recedam.

10. Imprime, fortissime Deus, robur magni cordi meo; cupio enim te sequi per omnem afflictionem, & desolationem internam, & externam.

11. Ut jumentum factus sum apud te Domine Deus meus: Tu nostri onus meum, quale fit, da mihi illud patienter ferre, ut per viam crucis extollar ad te.

12. Offero me tibi, Domine, paratum ad omnia mala aequanimiter, hilariter, ac sine ulla profusa querimonia sustinenda.

13. O si patientiam Sancti Job assequi possem, & constantiam Sanctorum Martyrum!

14. Utinam dignus essem, martyrium pro te subire, Domine virtus mea, & firmamentum meum. Utinam pro te vivus comburerer: utinam affari cum Laurentio mererer!

15. Da mihi, Domine, disciplinam, ut non auferas misericordiam; cæde contumacem, ut reddas mihi promissam hereditatem. Auge tormenta, sed auge patientiam.

Actus Humilitatis.

1. **O** Gemma pretiosissima humilitas, quando te possidebo? quando tranquillitatem animorum tibi obsequentium habebō? quando tuo splendore, & pulchritudine ornatus ero?

2. Noverim te, noverim me, Deus meus: quoniam in te sunt omnia bona mea, & ex me nihil sum.

3. Hoc ex corde desidero, bone Jesu, hoc eligo, abjectus esse, & pusillus in domo mea, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

4. Nolo, Domine, ut me homines laudent, & honorent, quia omni laude & honore indignissimus sum: volo autem ad gloriam tuam despicere, & tanquam canis mortuus vilissimus reputari.

5. Latrones ipsi & sacrilegi, o misericordissime Domine, perfectius tibi famularentur, si tot beneficiis, ac donis eos cumulasses, quibus me benignissime affecisti.

6. Peccavi Domine, & non sum dignus aspicere altitudinem Cæli præ multitudinem iniquitatum mearum.

7. Omnia animalia pro captu suo tibi, Domine, appropinquant, solus ego infinitam vitam turpitudine a te recedo.

8. Unde mihi hæc insania, Deus meus, ut audeam gloriari tot peccatorum reus, ob quæ potes hoc momento mittere me in gehennam?

9. Abjicio me, Domine, propter te infra homines universos, quia vilior, & contemptibilior omnibus sum, & pro tali haberi ac tractari desidero.

10. Nihil aliud volo, nihil opto, altissime Deus, nisi pati, & contemni pro te, da mihi claram & veram mei notitiam.

11. Indignus sum, Domine, omnibus donis tuis, ob vilitatem, & ingratitude meam: indignus consortio hominum, propter sordem cul-

culparum mearum, quarum pessima tabe ve
 aere ipsum inficio.

12. Utinam universi homines, æquissime
 Deus, miseriam meam agnoscerent, & de-
 spicerent me, ac meam mihi indignitatem ex-
 probrarent, ut spernerer propter te.

13. Domine, non sum dignus calcare hoc pa-
 vimentum, per quod transeunt tot servi tui;
 quibus comparatus vermis sum, & non ho-
 mo, opprobrium hominum, & abjectio
 plebis.

14. Absit à me, Domine, ut velim am-
 bulare in magnis, & in mirabilibus super me.
 Magna enim est abyssus fragilitatis, & nihili
 mei: nihil sum, nihil possum sine te.

15. Fac me, Deus, tanquam pavimen-
 tum mundi, ut ab omnibus conculcer, & indig-
 nissime tracter, quia sic exigunt peccata mea.

C A P U T X V.

*Fasciculus Aspirationum ad Iesum, ad B.
 Virginem, ad Cælitates universos*

TAmetsi oratio, ut est actus Religionis,
 cultum latriæ continens, ad solum Deum
 fundenda sit, tanquam ad primarium auctorem
 boni, qui illud per seipsum nobis conferre po-
 test, certum est tamen ex fide catholica, posse
 nos, & debere Angelos etiam, & sanctos ho-
 mines cum Deo regnantes humiliter exorare,
 opemque illorum devotis aspirationibus im-
 plorare: Licet enim Christus sit principium
 universale totius meriti; mediator Dei & ho-
 minum, qui semper interpellat pro nobis;
 aliis tamen mediatoribus indigemus, qui pro
 nostris necessitatibus efficaciter intercedant.
 Notissima est sententia Eliphaz Themanitis ad
 patientissimum Job: *Voca si est qui tibi respon-
 deat, & ad aliquem Sanctorum convertere.* Ideo
 pretium me facturum existimavi, si huic lucu-
 brationi caput istud attexerem, quo varias
 aspirationes breviter digessi ad Iesum Redemp-
 torem, à quo primitus omnia bona speranda;
 tum ad Virginem Beatissimam ejus genitricem,
 deinde ad Angelos, & reliquos Cives celestis
 patriæ, ut ipsi nobis quicquid ad salutem, &
 perfectionem necessarium est, suis precibus
 obtineant, pro sua in nos pietate, & apud
 Deum auctoritate.

Ad Iesum Redemptorem.

1. **J**esu sapientia Patris, da mihi quærere
 & sapere, quæ fursum sunt, ut gustena
 quam suavis es.
2. Jezu verbum Patris, utinam audiam quid
 loquaris in me.
3. Jezu Redemptor, esto mihi in Deum
 protectorem, & in domum refugii, ut sal-
 vum me facias.
4. Jezu frater primogenite, fac me tibi co-
 hæredem in domo Patris nostri.
5. Jezu Fili Dei, qui pro me factus es homo,
 non sit mihi grave humiliari pro te.
6. Jezu creator meus, cor mundum in me crea,
 & spiritum rectum innova in visceribus meis.
7. Jezu vita mea, tibi soli vivat anima mea,
 nam mihi vivere tu es, & mori lucrum.
8. Jezu Domine mi, posside me servum
 tuum, & nemo præter te.
9. Jezu præceptor, doce me facere volun-
 tatem tuam, ut discam à te quia mitis es, &
 humilis corde.
10. Jezu lux mundi, illumina oculos meos,
 & deduc me in semitam mandatorum tuorum.
11. Jezu fons vitæ, sitivit in te anima mea: fac
 me haurire aquas in gaudio de fontibus tuis.
12. Jezu pastor bone, propter nomen tuum
 deduces me, & enutries me.
13. Jezu Salvator, salva me, qui venisti quæ-
 rere, & salvum facere quod perierat.
14. Jezu sponse sanguinum, desponsa te mihi
 in misericordiâ, & miserationibus.
15. Jezu amator speciosissime, trahere me
 post te in funiculis charitatis.
16. Jezu zelator animarum, cujus delicta,
 esse cum filiis hominum, amem te ardentissimo
 amore, & cætera omnia propter te.
17. Jezu panis vitæ, anima mea sustinet te,
 ne dimitte eam jejunam, ut non deficiat in viâ.
18. Jezu Judex misericors, qui non venisti
 perdere quemquam, parce mihi, & responde
 pro me.
19. Jezu corona, & merces nostra magna ni-
 mis, jube me numerari inter electos tuos.
20. Jezu gloria mea, cupio dissolvi, &
 esse tecum; da mihi vivere in te, & in te
 mori.

T a Ad